

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 334 din 19.07.2023

Dosar nr.: 728/2022

Petiția nr.: 7022/06.10.2022

Petent:

Reclamată: societatea Orange Comunicații România S.A.

Obiect: *posibilă faptă de discriminare prin refuzul portării unui client în rețeaua solicitată, refuz dat în baza unui contract comercial de prestări servicii de internet și telefonie mobilă*

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul sau domiciliul procesual ales al petentului

Numele, sediul sau domiciliul procesual ales al părții reclamate

1. Orange Comunicații România S.A. prin reprezentant legal - cu adresa de comunicare la sediu în Calea Victoriei nr.35, București, sector 1

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din *O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, republicată (în continuare *O.G. nr. 137/2000*), s-a îndeplinit procedura de citare prin adresele nr. 7022/18.10.2022 și nr. 7410/18.10.2022 pentru data de 17.11.2022.

4. Părțile au fost prezente la termenul indicat.

5. Partea reclamată a depus la dosar punctul de vedere înregistrat la CNCD cu nr. 8895/08.12.2022 (filele 10-19 din dosar).

6. Prin adresa înregistrată la CNCD cu nr. 9054/14.12.2023 (fila 9 din dosar), petentului i-a fost transmis punctul de vedere formulat de către reclamat. Acesta nu a transmis concluzii scrise la dosar.

7. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

8. În data de 06.10.2022 petentul, în calitate de împuternicit al bunicului său matern, C.M., sesizează cu privire la refuzul portării unui client în rețeaua de telefonie solicitată, refuz dat în baza unui contract comercial de prestări servicii încheiat de acesta. În speță, petentul susține că a fost client Telekom iar, la data preluării de către Orange Comunicații a serviciilor de internet și telefonie fixă din contractul încheiat cu SC Telekom, acestea au

fost suspendate din motive tehnice. Timp de 2 luni a adresat reclamatei 5 sesizări, dar nu i s-a dat niciun termen de remediere. În locația unde de încheiaseră contractul cu societatea Telekom, mai existau 2 contracte de furnizare internet prin fibră optică de la societatea Orange România, dar adresându-se unei reprezentanțe Orange România, respectiv Orange Comunicații, i s-a comunicat că cele două societăți sunt entități diferite. Deplasându-se la reprezentanța Orange România din mall Vitan, unde petentul a solicitat portarea de Orange Telecomunicații la Orange România, i-a fost refuzată de angajați completarea unui asemenea solicitări. În această situație, petentul le-a comunicat angajaților că discriminarea sa reprezintă încălcarea legii. Angajații din acel magazin i-au comunicat petentului faptul că nu este singurul în această situație, fiind și alți clienți ai fostei societăți Telekom în situație identică cu a sa și că refuzul lor este bazat pe normele interne ale societății, norme care reprezintă lege între părți.

9. La termenul de audiere din data de 17.11.2022 petentul a fost de acord să încerce o mediere cu partea reclamată.

Sușinerile reclamatului

10. Partea reclamată a fost prezentă la termenul de audiere unde a susținut următoarele:

- petiția formulată de petent nu întrunește elementele constitutive ale unei discriminări, criteriul nefiind identificat conform OG nr. 137/2000, republicată; ceea ce a expus ca și criteriu petentul îl reprezintă clauze comerciale și, de asemenea nu există probe pentru afirmațiile acestuia;
- deși petentul n - a avut o atitudine civilizată și nu a depus împunțnicire la sesizările formulate, acesta a fost îndrumat corect de personalul angajat al societății, astfel că i s-a propus renunțarea la contract și plata unei taxe de reconectare, dar acesta nu a dorit;
- nu pot fi portate toate serviciile, chiar dacă societatea Orange Romania Communication SA a preluat societatea Telekom;
- a fost de acord cu procedura medierii, având ca termen de transmitere a procesului verbal de mediere data de 8 decembrie 2022;

11. Prin adresa nr. 8895/08.2022, reclamatul Orange România Communication SA a transmis punctul său de vedere însoțit de înregistrare audio a discuției purtate cu petentul în vederea medierii conflictului. În cuprinsul acestei conversații petentul a solicitat primirea unui terminal portabil (telefon mobil) pentru a-și retrage sesizarea. *Acest aspect este catalogat de reclamat drept o faptă penală, respectiv "obținerea de foloase necuvenite și nejustificate sub umbrela unei pretinse fapte de discriminare"*. De asemenea reclamatul solicită respingerea sesizării ca neîntemeiată.

IV. Motivele de fapt și de drept

11. **Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența**
Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

a) Constituția României:

• **Art. 16 Egalitatea în drepturi:**

"(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)"

b.) O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

• **Art. 2 alin. 1:** *"Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice."*

• **Art.3 :** "Dispozițiile prezentei ordonanțe se aplică tuturor persoanelor fizice sau juridice, publice sau private, precum și instituțiilor publice cu atribuții în ceea ce privește:
c) serviciile publice sau alte servicii, accesul la bunuri și facilități.

12. În fapt, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) reține că petentul, împuternicit al titularului de contract sesizează cu privire la o *faptă de discriminare în cadrul unei relații comerciale, respectiv la refuzul portării sale din rețeaua Telekom în rețeaua Orange România Communication SA* .

13. În drept, Colegiul se raportează la art. art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării și precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv **un criteriu interzis**. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al Ordonanței 137/2000, republicată în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de reclamant (petent) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamante (pârâtului).

14. În raport cu obiectul plângerii se pune întrebarea legitimă, în ce măsură C.N.C.D. poate cenzura și declanșa o procedură ce implică răspunderea contravențională corelativ modalității în care persoana protejată, indiferent de calitatea sa, se adresează justiției pentru apărarea oricărui drept și a oricărui interes legitim. Această întrebare se justifică

cu atât mai mult cu cât, în raport cu fondul plângerii, Colegiul este practic chemat să analizeze temeiurile de fapt și de drept ale unui conflict derulat ca urmare a refuzului acceptării portării unui client Telekom la societatea Orange România Communication SA, solicitare depusă prin împueternici al contractului initial

15. Analizând faptele sesizate, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

16. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.**

17. Potrivit articolului 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, “prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”, Colegiul Director reține că pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat aplicat în situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile.

b) Existența unui criteriu de discriminare conform. art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare.

c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

d) Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare.

Astfel, raportat la cele de mai sus, Colegiul trebuie să analizeze dacă prin tratamentul aplicat petentului i s-a încălcat un drept recunoscut de lege, în baza unui criteriu interzis, fără o justificare obiectivă, comparativ cu alte persoane aflate pe poziție de egalitate.

18. Față de faptele sesizate, Colegiul constată că acesta nu invocă niciun criteriu în baza căruia s-ar fi produs această diferențiere, cu atât mai mult cu cât chiar petentul susține că în situația sa sunt mulți alți clienți (fila 1 din dosar). De asemenea, Colegiul reține faptul că în accepțiunea petentului criteriul discriminării este de fapt reprezentat de contextul comercial și procedurile interne folosite de partea reclamată. Chiar dacă, în cuprinsul art.2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000, republicată, se regăsește sintagma ”orice alt criteriu”, acesta trebuie identificat. Sintagma a fost introdusă pentru ca enumerarea criteriilor să

nu fie una limitativă, putându-se identifica în analiza petiției și alte criterii decât cele enumerate în cuprinsul textului legal, **dar acest criteriu trebuie să fie identificabil și definitiv pentru producerea unei fapte de discriminare.**

19. Raportat la faptele descrise de către petent nu poate fi reținut un criteriu în baza căruia reclamata a avut un comportament discriminatoriu. Or, așa cum se arăta mai sus, pentru constatarea unei fapte de discriminare este necesar să fie întrunite elementele de mai sus.

20. Față de cele precizate, în prezenta speță, Colegiul director nu reține criteriul în baza căruia petentul a fost discriminat, motiv pentru care nu poate constata existența vreunei fapte de discriminare, astfel cum este definită de prevederile art. 2, alin.1 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Fapta nu întrunește elementele constitutive ale discriminării, lipsă criteriu, potrivit art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000.
2. O copie a hotărârii se va transmite petentului.

V. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN - Membru

SĂVULESCU RADU-COSMIN – Membru

Data redactării: 19.07.2023

Redactat și motivat de C.C.B. și C.C.S.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit *O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ*, constituie de drept titlu executoriu.